

اکثر والدین در پی روشی هستند که به اختلاف نظر بین آنان و فرزندانشان خاتمه بخشد و موجبات برقراری، حفظ و تداوم رابطه حسنه بنا فمديگر گرديد از بين روشهای مختلف، روش مذاکره یا گفتگوی بين فردی، روشی مناسب و سهل الوصول می باشد. هر چند این روش ساده به نظر می رسد اما مستلزم تابش مهارتهای اساسی چون فن خوب گوش دادن، بازگو نمودن افکار و احساسات درونی، درک افکار و احساسات طرف مقابل است و همین امر آن را یکی از روشهای دشوار در دستیابی به توافق می گرداند. بسیاری از افراد از جمله والدین به جای مذاکره کردن به مجادله و مشاجره یا فنونزدانشان می پردازند که به جای دستیابی به راه حلی منصفانه، به ایجاد خصومت و بروز اختلاف منجر می شود.

در این مقاله تلاش بر آن است تا روش مذاکره و مسایل مربوط به آن به اختصار بیان گردد.

اولین مرحله برای مذاکره پیرامون مسئله یا موضوعی که مورد توجه هر دو طرف درگیر در آن می باشد، توافق آنها پیرامون گفتگو درباره موضوع و دستیابی به راه حل مشترک می باشد. به عبارتی هر دو طرف باید در طی نشست یا نیت حل مشکل مشترک، به درک متقابل از موضوع مورد نظر نائل گردند. در همین مرحله توجه به شش نکته حائز اهمیت است.

۱- هدف بحث مشخص شود. هرچه موضوع محدودتر، مشخص تر و عینی تر باشد، تعریف آن آسان تر خواهد بود. از این رو باید از کلی گویی و در لفافه سخن گفتن تا حد امکان اجتناب ورزید.

۲- به شنیدن نظرات فرزندان اهتمام ورزید و بنین وسیله نشان دهید که برای وی ارزش و اهمیت قایل، و علاقه مند به دستیابی به تفاهم متقابل هستید. در این مرحله بهره جستن از مهارت خوب گوش دادن به ویژه گوش دادن نسوزانه بسیار حائز اهمیت است. با این کار والدین قادر می شوند که به درون افکار و احساسات

دکتر صفری ابراهیمی قوام

مذاکره با فرزندان شیوه های برای رفع تعارض

اگر وقت گوش کردن ندارید، آن را به زمان دیگری موکول کنید. هرچند بهترین وقت صحبت با کودکان، هنگامی است که آنها می‌خواهند صحبت کنند، اما در صورت نداشتن وقت، زمانی را معین کنید این کار به طرف مقابل تفهیم می‌کند که من به شما اهمیت می‌دهم و علاقه‌مندیم به شنیدن صحبت شما هستم

فرزندشان نفوذ کرده و آنها را بدین‌بند. برای نیل به این منظور می‌باید نکاتی رعایت کرد:

- با تمام وجود گوش کنید، تنها به صحبت‌های طرف مقابل گوش کنید و به کار دیگری نپردازید و با بهره‌گیری از نشانه‌های کلامی مانند آهان، متوجه‌ام و... نشانه‌های غیر کلامی مانند تکان دادن سر و... به طرف مقابل توجه خود را ابراز می‌دارید.

- از قطع کردن صحبت طرف مقابل خودداری کنید. سنوآلها و دیدگاه‌های خود را پس از پایان صحبت فرزندتان بیان کنید.

- اگر وقت گوش کردن ندارید، آن را به زمان دیگری موکول کنید. هر چند بهترین وقت صحبت با کودکان، هنگامی است که آنها می‌خواهند صحبت کنند، اما در صورت نداشتن وقت، زمانی را معین کنید این کار به طرف مقابل تفهیم می‌کند که من به شما اهمیت می‌دهم و علاقه‌مندیم به شنیدن صحبت شما هستم.

- احساسات فرزندتان خود را تصدیق کنید. باید نشان دهید که موقعیت آنان را درک می‌کنید و با آنها همدلی می‌نمائید.

۲- نظر خود را بیان دارید. در اینجا تبادل نظرات و احساسات بین طرفین صورت می‌پذیرد.

۴- نظر فرزند خود را جویا شوید.
۵- صحبت‌های فرزند خود را بازگو نموده و با تکرار آنها به او نشان دهید متوجه مقصودش شده‌اید تا آن‌سواء

برداشت‌های ممکن جلوگیری نمایند. ع- متقابلاً از فرزند خود بخواهید، نظرات شما را بازگو کند، تأیید و وسیله مطمئن شوید، وی نظرات شما را فهمیده است.

مرحله دوم: پس از اطلاع از نظرات یکدیگر برای حل مشکل آماده‌بسی شوید. در این مرحله به اتفاق همدیگر فهرستی از راه‌های احتمالی برای مسئله مذکور را تهیه می‌کنید، سپس راه حلی را که به نظر هر دو طرف منصفانه است برگزینید.

مرحله سوم: نوشتن یک توافق‌نامه است که در آن تعهدات و خواسته‌های طرفین از همدیگر ثبت می‌شود امضای طرفین در زیر این تعهدات لازم است.

مرحله چهارم: تعیین جلسه‌ای برای پیگیری اجرای موافقت‌نامه است. این جلسه بسیار مهم است زیرا تجارب مختلف ثابت کرده است، بدون این جلسات، توافق‌نامه به جایی نمی‌رسد. این جلسات معمولاً با تشکر و قدردانی آغاز می‌شوند و در صورت لزوم به بررسی این نکته که برای انجام موافقت‌نامه چه کاری می‌توان انجام داد، می‌پردازند.

نکته‌ای که والدین باید به آن توجه داشته باشند این است که هر چند این روش، برابری در روابط بین پدر و مادر و فرزندان را نشان می‌دهد اما والدین اختیار دارند هستند، زیرا آنها حق ندارند معیارها و ملاک‌هایی را برای فرزندان‌شان تعیین کنند و از آنها بخواهند مطابق با آن عمل کنند. بنابراین والدین باید به مقام و اختیار خود باطمینان داشته باشند. پدر و مادر می‌توانند در مورد اعمال و نظرات خود با فرزندشان صحبت کنند و در صورت امکان به نتایج دست یابند در واقع این روش باید به گونه‌ای اجرا شود که بین استقلال و کنترل موازنه برقرار گردد.

منابع:
- جانسون، "Reaching out" نالی - محمد علی، ابراهیمی
- قوام، صفی، زیر چاپ.
- لیکوتا، روان‌شناسی رشد، قراچه دافی - مهدی چاپ
- سوم، انتشارات چکامه، ۱۳۷۱